

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร. 0 2244 2060

เรื่อง กรอบอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ผู้เรียบเรียง นายยุทธพงศ์ ปิ่นอนงค์ นิตกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ
ออกอากาศ มีนาคม 2563

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้มีการถกเถียงกันในหมู่นักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมหลายหน่วยงานในเวทีระหว่างประเทศภายใต้การนำขององค์การสหประชาชาติตั้งแต่ พ.ศ. 2531 ในที่ประชุมระดับนานาชาติได้พิจารณาเพื่อหาแนวทางยับยั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับมนุษย์ เห็นชอบการดำเนินงานภายใต้กรอบอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) โดยมีผลบังคับใช้มาตั้งแต่วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2537 เป็นต้นมา ต่อมาใน พ.ศ. 2540 ที่ประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ 7 (Seventh session of the Conference of the Parties: COP7) ได้มีการรับรองพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol) เพื่อบังคับให้รัฐภาคีดำเนินการตามพันธกรณีและมีผลผูกพันตามกฎหมาย มีผลบังคับร่วมกันตั้งแต่ พ.ศ. 2548 ต่อมาด้วยสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ได้เกิดข้อตกลงปารีส (Paris Agreement) ภายใต้การประชุมภาคีสมัชชาของ UNFCCC ครั้งที่ 21 ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส โดยมีผลบังคับตั้งแต่ พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบัน ประเด็นสาระสำคัญคือความพยายามรักษาการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกให้น้อยลงไปอีกจนถึงต่ำกว่า 1.5 องศาเซลเซียส โดยคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละประเทศตามสภาวะการณ์ของประเทศที่แตกต่างกัน การลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนให้รัฐภาคีในประเทศที่ร่ำรวยต้องช่วยบริจาคให้ประเทศยากจน โดยยึดหลักความเป็นธรรมและหลักความรับผิดชอบร่วมกัน จากประเด็นดังกล่าวนี้ส่งผลทำให้ประเทศสหรัฐอเมริกาประกาศถอนตัวออกจากการเป็นสมาชิกรัฐภาคีโดยไม่ยอมบริจาคเงิน โดยอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากข้อตกลงดังกล่าว แต่ภาคธุรกิจภายในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่เห็นด้วยกับแนวคิดของรัฐบาลของตนเอง แต่เหตุผลสำคัญคือ รัฐบาลสหรัฐอเมริกามีนโยบายด้านการเมืองที่เน้นการปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นจำนวนมาก

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้นได้รับความสนใจอย่างมาก โดยเฉพาะนักกิจกรรมรุ่นเยาว์ด้านสิ่งแวดล้อมชาวสวีเดนที่มีความคิดริเริ่ม ต้องการที่จะให้เกิดการรณรงค์อย่างจริงจังในประเด็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนั้น เพื่อให้รัฐภาคีต่าง ๆ ให้ความร่วมมือกันมากยิ่งขึ้นไม่ใช่เป็นแค่เพียงแค่การประชุมแล้วจบไปเท่านั้น แต่ต้องมีการทำงานอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ได้ตกลงไว้ในข้อตกลงปารีสให้ได้ เธอชื่อนางสาวเกรต้า ธันเบิร์ก (Greta Thunberg) ปัจจุบันอายุเพียง 17 ปี ซึ่งเป็นนักรณรงค์ต่อต้านปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยสื่อมวลชนได้ตั้งฉายาเป็น “Climate Icon” เธอมีแนวคิดว่าปัญหาโลกร้อนส่งผลทำให้เกิดการสูญพันธุ์

ของสิ่งมีชีวิต ดังนั้นทุกฝ่ายต้องร่วมมือในการเข้ามาแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง และได้มีการรณรงค์ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งจะทำให้มีการดำเนินการทุก ๆ วันศุกร์ของทุกเดือน มีการใช้แฮชแท็ก #FridaysForFuture เพื่อให้คนที่สนใจเข้ามาติดตามความเคลื่อนไหวได้ตลอดเวลา ถือได้ว่าเป็นความคิดที่ได้มีการยอมรับในหมู่เด็กนักเรียนในรุ่นเดียวกับเธอ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าแนวคิดของนางสาวเกรต้า ธันเบิร์ก ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สอดคล้องกับหลักการขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยอาศัยภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับบรรดารัฐภาคีต่าง ๆ อย่างจริงจังในการดำเนินการเข้ามาแก้ไขปัญหายอย่างตรงจุด เพราะถ้าไม่มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจังแล้ว ย่อมส่งผลเสียหายต่อสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในหลายภูมิภาคของโลก ทำให้เกิดภัยพิบัติธรรมชาติ รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่ต้องสูญเสียไปอย่างถาวร

สำหรับประเทศไทย ในฐานะที่เป็นรัฐภาคีได้ดำเนินการตามกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กล่าวคือ ได้มีการบูรณาการภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2550 โดยได้ดำเนินการตามแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558–2593 โดยได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นับว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลไทยได้ดำเนินการตามแนวทางของหลักการดำเนินงานขององค์การสหประชาชาติ เพื่อสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจถึงปัญหาสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและทั่วโลก จากปัญหาการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบสำคัญของปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่กำลังมีปัญหาอยู่ในขณะนี้ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ประเภทแร่ (Mineral Industry) ภายในประเทศ มีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด จำเป็นที่ต้องช่วยรณรงค์แก้ไขปัญหาคาร์บอนไดออกไซด์ที่เลวร้ายลง จะเห็นได้ว่าภายใต้กรอบของอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) เป็นเป้าหมายสูงสุดเพื่อช่วยสนับสนุนรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนในอุตสาหกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในประเทศไทยให้มีค่าคงที่และทุก ๆ ประเทศต่างช่วยกันสานต่อ โดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสภาพแวดล้อมของโลก โดยเราทุก ๆ คนต่างมีส่วนสำคัญในการร่วมรณรงค์ไม่สร้างมลภาวะต่าง ๆ ที่ทำลายสิ่งแวดล้อมของโลกให้มากกว่าเดิม เพื่อให้โลกใบนี้สามารถคงอยู่อย่างเหมาะสมต่อคนรุ่นต่อ ๆ ไป รวมทั้งสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ในโลกใบนี้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างปกติสุขภายใต้กรอบของการรณรงค์ทั้งจากกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการช่วยกันรณรงค์ของนักกิจกรรมรุ่นใหม่ เพราะทุก ๆ คนล้วนต้องการให้เกิดสิ่งที่ดีด้วยกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ ช่วยกันรณรงค์ให้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในโลกใบนี้มีความสมดุลต่อระบบนิเวศวิทยาทั้งต่อมนุษย์ สิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ด้วยกันในโลก ตลอดจนสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติอย่างกลมกลืนกันไปในปัจจุบันและอนาคต

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมคุณภาพและสิ่งแวดล้อม. (2560). **อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC)**. สืบค้น 5 มีนาคม 2563 จาก <https://actionforclimate.deqp.go.th/?p=6385>
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2562). **แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558-2593**. สืบค้น 10 มีนาคม 2563 จาก https://climate.onep.go.th/wp-content/uploads/2019/07/CCMP_58-93_TH.pdf
- สำนักข่าวออนไลน์ Workpoint News. (2563). **เปิดประวัติ เกรต้า ธันเบิร์ก สาวน้อยมหัศจรรย์ผู้เปลี่ยนโลกในวัย 16 ปี**. สืบค้น 5 มีนาคม 2563 จาก <https://workpointnews.com/2019/09/29/greta-thunberg-profile/>
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2563). **มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง โครงการจัดทำรายงานแห่งชาติ ฉบับที่ 4 และรายงานความก้าวหน้าสองปี ฉบับที่ 3 ตามกรอบอนุสัญญา**. สืบค้น 5 มีนาคม 2563 จาก http://www.cabinet.soc.go.th/doc_image/2563/9933453317.pdf
- องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน). **การปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคกระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ (Greenhouse Gas Emissions from Industrial Process and Product Use Sector)**. สืบค้น 5 มีนาคม 2563 จาก http://conference.tgo.or.th/download/tgo_or_th/Article/2016/IPPU_18112016_Final.pdf